

РЕШЕНИЕ

№ 121

гр. Стара Загора, 19.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА в публично заседание на осми март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Христо В. Симитчиев

при участието на секретаря Антонина Д. Динева Николова
като разгледа докладваното от Христо В. Симитчиев Търговско дело №
20215500901066 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.365 и сл. ГПК.

Образувано по искова молба от „М.М.И.“ ЕАД, град Р., с ЕИК
*****, със седалище и адрес на управление: /адрес/ срещу
"ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО *****" АД, с ЕИК
*****, със седалище и адрес на управление: област София (столица),
община Столична, гр. /адрес/.

В исковата молба се твърди, че между страните има сключен договор
МТ35 от 24.01.2018г., с предмет „Застраховане на имуществото на „М.М.И.“
ЕАД чрез сключване на имуществена застраховка“ - реф. №111/2017г.- ЗОП,
обособена позиция №1- Застраховане на имуществото на клон ****“.

На 05.04.2018г. настъпила авария, свързана с разцепване на гумено
лентово платно на Гумено-лентов транспортър (ГТЛ) 1311. Във връзка с
възникналата авария е назначена комисия да извърши разследване на
обстоятелствата причинили аварията. След извършена цялостна проверка на
събитията е съставен протокол от разследване на възникнала авария на ГТЛ
1311 на 05.04.2018г., от извършено разследване на производствена авария
„Сцепено гумено лентово платно В2250 St3150-9IM. на ГТЛ 1311, вследствие

на скъсана клапа от ЗС1301“, възникнала в 12:57 часа на 05.04.2018г. см. „Г“, в у-к „РТНК-3“, на ****“, с който е установено е следното :

- На 05.04.2018г., в 12:57 МОТТМ на ЗС 1301 С.А. чува необичаен шум от пропукване и вижда клапата да пада вътре в обръщателната станция на 1311 върху гуменото платно. Машинистът веднага задейства „стоп бутон“. При падането клапата наранява гуменото платно, заклепва се в обръщателната станция и единия ръб започва да пори гуменото платно.

- Скъсана клапа от ЗС 1301. Вследствие на твърди включения с негабаритни размери, които са изкопани от Rs 4000, съчетано с натрупани кални маси, се късат три цилиндъра, поддържащи клапата и заварките на допълнителната осигуровка от корабна верига.

- Материални щети: цепка 91 м на 70см. От ляв кант на гуменото платно.

Твърди се, че ответникът „****“ АД, град София е уведомен в срок за настъпилото застрахователно събитие, като са изпратени всички необходими и изискани от застрахователното дружество документи. По предявената застрахователна претенция, във връзка с аварията, настъпила на 05.04.2018г., е постановен отказ от застрахователно дружество „****“ АД. Мотивите на Застрахователя да откаже изплащане на обезщетение са, че съгласно техните Общи условия, в частност Раздел III „Общи изключения“ чл.3,т.1,т.4 :

• Застрахователят не покрива преки или косвени загуби, повреди и /или разноси по застрахованото имущество в резултат на : фабричен или скрит дефект, собствен недостатък, корозия, износеност, овехтяване, одраскване, нацърбване, мухъл, ръжда, прояждане от насекоми и гризачи, разкъсване, счупване или авария на машини, механични смущения, употреба на неподходящи материали, лошо изпълнение, проектантска грешка.

Ищцовото дружество счита, че така постановеният отказ за абсолютно необоснован и без опора в договореностите между страните, като излага следните аргументи:

На първо място, се посочва, че е налице пълно несъответствие между изложените от застрахователното дружество обстоятелства в тяхно писмо вх. №8938 от 30.08.2018г. по възникналото събитие и действително случилото се.

В постъпилият отказ от страна на „****“ ЕАД се твърди, че: „Видно от представената информация, експертния доклад и констатациите касаещи, причините и обстоятелствата около настъпилото събитие, се установи, че причината за скъсването на лентовото платно е умора на материала, вследствие на дългия период на експлоатация на съоръженията и постоянните циклични натоварвания.“

Твърди се, че от страна на „М.М.И.“ ЕАД, клон рудник „****“ е изготвен Протокол относно изпълнение на заповед №РД-09-153/11.04.2018г. на управителя на рудника - разследване възникналата авария. Констатацията за причината за възникване на аварията е: *Скъсана клапа от ЗС 1301. Вследствие на твърди включения с негабаритни размери, които са изкопани от Rs 4000, съчетано с натрупани кални маси, се късат три цилиндъра, поддържащи клапата и заварките на допълнителната осигуровка от корабна верига.*

Ищецът предполага, че причина за това разминаване е допуснатата техническа грешка при разглеждане на заявените щети при застрахователното дружество.

На второ място, се посочва, че съгласно договореностите между страните, обективирани в договор за застраховка №МТ35 от 24.01.2018г., Изпълнителят, в качеството му на застраховател, поема в полза на Възложителя, като застраховащ, риска от увреждане или погиване на имуществото на Застраховащия “М.М.И.” ЕАД, причинени от възникнали в срока на договора застрахователни събития, посочени в Техническата спецификация на Възложителя в т.ч. вреди, нанесени на сгради, съоръжения, машини, оборудване, транспортни средства без Д.К.№, ж. п. транспортни средства, компютърна техника, стопански инвентар, активи в процес на изграждане, материали, продукция, незавършено производство, стоки и амбалаж, като при настъпването им застрахователят ще заплати на Застраховащия обезщетение за причинените в тези случаи вреди. Неразделна част от договора за застраховка са: Техническа спецификация, Техническо предложение на Изпълнителя, Ценово предложение на изпълнителя и Гаранция за изпълнение.

Твърди се, че съгласно всички тези документи, подписани от „****“ АД, общи условия по договора за застраховка имущество не следва да се

прилагат. Счита, че не са приложими каквито и да било общи условия по застраховки, предлагани на пазара от застрахователя. Посочва се, че отношенията между страните се уреждат от подписания между страните договор, приложенията към него, издадените на основание и при условията на същия застрахователни полици, и приложимото право. Счита, че изпълнителят няма право да изисква представяне на документи или да поставя условия за изпълнение, които нямат отношение към факта на настъпването на застрахователното събитие или към установяването на размера на вредата, както и такива, за които може да се прецени, че съществува правна или фактическа пречка да бъдат изпълнени.

Съгласно всички тези документи, подписани от „***“ АД, ищецът счита, че общите условия по договора за застраховка имущество не следва да се прилагат. Освен това, изрично в договор МТ35/2018г. било записано, че общите условия по договора за застраховка имущество не следва да се прилагат.

Посочва се, че съгласно 348, ал.1 от Кодекса за застраховането: Общите условия на застрахователя, установени предварително за сключването на определен застрахователен продукт, обвързват застрахователя, ако са му били предадени при сключването на застрахователния договор и той е заявил писмено, че ги приема. Приетите от застрахователя общи условия са неразделна част от застрахователния договор. При несъответствие между застрахователния договор и общите условия, има сила уговореното в договора.

М.М.И.“ ЕАД изрично заявило в подписания между страните договор следното: „Към настоящия договор не са приложими каквито и да било общи условия по застраховки, предлагани на пазара от застрахователя. Отношенията между страните се уреждат от настоящия договор, приложенията към него, издадените на основание и при условията на същия застрахователни полици, и приложимото право.“

Предвид гореизложеното, ищецът поддържа, че на основание чл. 394 Кодекса на застраховането, „При настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да заплати застрахователно обезщетение съгласно условията на застрахователния договор“. Посочва, че в чл. 408 от Кодекса на застраховането изрично са посочени случаите, в които Застрахователят може

да откаже изплащане на обезщетение по сключен застрахователен договор, като в настоящия случай не е налице нито едно от посочените в закона изключения, предвид което ответникът „***“ АД, е бил длъжен да изплати търсеното обезщетение. Това обуславя правния интерес на ищеца да подаде настоящата искова молба и да образува съдебно производство.

На следващо място, се посочва, че съгласно договореностите между страните, ответникът е следвало да изплати дължимото обезщетение в срок от 1 ден след получаване на необходимите документи. Видно от приложено Писмо изх.№ ФС-17-657 от Рудник „***“, необходимите документи били изпратени на 10.08.2018г. Съгласно чл. 409 от Кодекса на Застраховането : “Застрахователят дължи законната лихва за забава върху дължимото застрахователно обезщетение след изтичане срока по чл. 405 освен в случаите на чл. 380, ал. 3“. Твърди се, че в настоящия случай, падежът на задължението е на 11.08.2018г., от която дата ответникът изпада в забава и дължи обезщетение в размер на законната лихва. Ищецът счита, че за периода от 11.08.2018г. до 05.04.2021г., ответникът „***“ АД, град София му дължи обезщетение за забавено плащане в общ размер на 15470.91 лв.

Предвид изложеното, моли съда да постанови решение, с което да осъди ответника ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „***“ АД, град София, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: област София (столица), община Столична, /адрес/ да заплати на „М.М.И.“ ЕАД, град Р., с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: /адрес/ сумата в общ размер на 72 947,95 лв., в това число:

Главница:57477,04лв., представляваща застрахователно обезщетение;

Лихва:15470.91 лв., обезщетение за забава, за периода от 11.08.2018г. до 05.04.2021 г.;

Претендира се и законна лихва върху главницата от дата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

С последваща молба, по реда на чл.129, ал.2 ГПК, ищецът уточнява ИМ, като посочва, че увредената гумено-транспортна лента, вследствие на аварията, е 91м., като за възстановяване на конкретната повреда е необходимо да се извършат ремонтни дейности, както и да се закупят материали (в това число гумено- транспортна лента и допълнителни материали за извършване на ремонтните дейности). Предвид това, търсеното обезщетение е в размер на

общата сума от закупени материали за отремонтирането на транспортъора, както и вложеният човешки труд. Твърди се, че механизмът за изчисляване на обезщетението е изцяло съобразен с договореностите между страните, обективирани в договор за обществена поръчка договор МТ35 от 24.01.2018г., с предмет „Застраховане на имуществото на „М.М.И.“ ЕАД, чрез сключване на имуществена застраховка“ - реф. №111/2017г.- ЗОП, обособена позиция №1- Застраховане на имуществото на клон рудник „***“, ведно с техническа спецификация и останалите приложения към него. Уточнява се, че разходите по възстановяване на щета, състояща се в увреждане на 91м. лента от 05.04.2018 г. Рудник-1, у-к“РТНК-3“ ГТЛ-1311, са в общ размер на 57477,04 лв., формирани в справката, приложена към щетата, както следва:

1. Материали по възстановяването на транспортъора в общ размер на 2374,12 лв. /без ГТЛ/- лепило, вулканизационни материали, спойки, лентички за възстановяване, плат, хартия, тел, протектор и др.;

2. Заплащане на труд по възстановяване на щетата в общ размер на 11850,62лв.;

3. Гумено транспортна лента 91 м. тип В-2250 ST -3150 14/8 за сумата от 43252,30 лв.

Цена на 1м. нова лента - 679лв.

Сумата се формира на база цената на нова лента , а именно : 91 м. х 679.00 лв. = 61789 лв., като тази сума е намалена е 30 % изхабяване/, тъй като вложената лента е втора употреба и по този начин крайната цена на 91 метра лента е в общ размер на 43252.30лв.

В законния срок, от ответника е подаден отговор на ИМ, с който заявява, че оспорва изцяло предявените срещу ЗАД „***“ АД искове по основание и размер по съображения за неоснователност, необоснованост и недоказаност на предявените искове. Заявява, че предявената искова претенция по размер е необоснована, недоказана, математически неясна и завишена като размер. Счита, че не са налице основания за ангажиране отговорността му, поради подробно изложените съображения за това, а именно:

Договор № МТ-35/24.01.2018 година между страните в настоящото

производство е сключен след проведена обществена поръчка по Закона за обществените поръчки, с предмет: „Застраховане на имущество на „М.М.И.“ ЕАД по Обособена позиция №1: Застраховка на имуществото на клон Рудник „Т***. Посочва, че обществените поръчки трябва да са съобразени с националното законодателство и да не противоречат на отделни правни норми. В тази връзка, *ответникът поддържа, че чл.1, ал. 2 от Договор № МТ-35/24.01.2018, в която се предвижда, че към договора не са приложими каквито и да било общи условия по застраховки, предлагани на пазара от застрахователя, е нищожна и противоречи на действащото българско законодателство.* Посочва, че целта на горецитирания член от договора е заобикаляне на разпоредбите на по-висш нормативен акт съгласно Закона за нормативните актове, а именно - кодекса. *Предвид това, счита категорично клаузата на чл.1, ал. 2 от Договор № МТ-35/24.01.2018 за нищожна, на основание чл. 26 от ЗЗД – поради заобикаляне на закона.*

Посочва се, че съгласно Кодекса за застраховането, за всяка отделна услуга се предлага отделен застрахователен продукт, за който се сключва застрахователен договор. *Процесният договор № МТ- 35/24.01.2018 по своята същност не бил застрахователен договор.* Съгласно чл. 343. ал. 1 от КЗ, с договора за застраховка застрахователят се задължава да поеме определен риск срещу плащане на премия и при настъпване на застрахователно събитие да заплати застрахователно обезщетение или сума. Формата и съдържанието на застрахователния договор са разписани в чл. 344 и чл. 345 от КЗ, чиито реквизити според ответника Договор № МТ-35/24.01.2018 не притежава.

Посочва се, че основно законово изискване на Кодекса за застраховането е към всеки застрахователен договор да бъдат изготвени и приложени Общи условия и Застрахователя няма как да не изготви и да не ползва такива, тъй като за него биха настъпили санкции от страна на регулатора Комисия по финансов надзор, в случай че не спазва изискванията на Кодекса за застраховане. Съгласно чл. 52 от процесния договор, „Този Договор, в т.ч. Приложенията към него, както и всички произтичащи или свързани с него споразумения, и всички свързани с тях права и задължения ще бъдат подчинени на и ще се тълкуват съгласно българското право, в т.ч. разпоредбите на Кодекса за застраховането.“

Посочва, че видно от Застрахователна полица № 0110-600-2018-00015 от 24.01.2018г., сключена между страните по настоящия спор, същата е подписана при деклариране на застрахования, че същия е запознат с общите и специалните условия по застраховката и ги приема. Общите условия на застрахователя се приемат от неговия управителен орган, като датата на приемането и на последващите им изменения и допълнения задължително се посочват в тях.

На следващо място, ответникът посочва, че направените констатации за възникналото застрахователно събитие, а именно: „Сцепено гумено лентово платно В2250 St3150-91 м на ГТЛ1311, вследствие на скъсана клапа от ЗС1301“, не са подкрепени от доказателства за възникването му. Предоставен е само Акт за авария, който е съставен едва 6 дни след настъпилия инцидент на 11.04.2018 година. Не ставало ясно при какви правила и задължения работят служителите, има ли валидни вътрешните правила за работа в рудник „*** – Г. Съставителят на акта И.Й., на длъжност „началник смяна Г“ у-к „РТНК-3“ работник № 1820, описва констатациите след настъпване на събитието. Към исковата молба не е приложена негова длъжностна характеристика, от която да е видно дали е действал в кръга на своята компетентност. Не се прилагат документи, от които да е видно в какъв интервал от време е задействан „Стоп бутон“, както и това средство за предотвратяване на аварията в какъв интервал от време е задействано. Счита, че е невъзможно това да е извършено „веднага“. Липсвала яснота какъв е бил периодът на задействането му, от възприемането на шума от лицето С.А. на длъжност МОТТМ у-к „РТНК-3“ работник № 0654, до настъпване на щетата. Не били снети обясненията на С.А. на длъжност МОТТМ у-к „РТНК-3“ работник № 0654 какви са причините за настъпване на аварията. Не били представени доказателства на коя дата и година е закупено гуменото лентово платнище, описано в исковата молба. Нямало никакви характеристики на частта, която се претендира за възстановяване от страна на застрахователя.

Относно представения към исковата молба „Протокол за разследване на аварията“, заявява, че същият е изготвен само от служители на „М.М.И.“ ЕАД, клон рудник „***“, няма външни експерти, няма приложен обективен доклад от страна на ищеца, поради което моли същият да не бъде кредитиран като доказателство в съдебното производство, изхождайки от липсата на

обективност при преценка на възникване на обстоятелствата за настъпилата авария.

Според описанието в протокола, причините за настъпване на аварията са, както следва:

„Вследствие на твърдите включения с негабаритни размери, съчетано с натрупани кални маси се късат трите цилиндъра, поддържащи клапата и заварките на допълнителната осигуровка. “

Заявява, че причините, довели до събитието, са откъсването на клапата от цилиндрите и поради дългият период на експлоатация на съоръженията и постоянните циклични натоварвания, най - вероятната причина е умора на материала. Във връзка с това, счита, че изложеното в исковата молба е недействително и недоказано. Категорично смята, че следва да се вземат предвид Общите условия на застрахователя по следните съображения:

На първо място, както застрахователят информирал ищеца, неразделна част от сключения договор е застрахователна полица № 0110-600-2018-00015, и приложимите към нея общи условия, с които ищецът е бил запознат и се е съгласил, което обстоятелство се установява от подписаната полица. Съгласно същите: в Раздел III Общи изключения, чл. 3, т. 4 застрахователят не покрива преки или косвени загуби, повреди и/или разноси по застраховано имущество, в резултат на: 4. Фабричен или скрит дефект, собствен недостатък, корозия, износеност, овехтяване, одраскване, нацърбване, мухъл, ръжда, прояждане от насекоми и гризачи, разкъсване, счупване или авария на машини, механични смущения, употреба на неподходящи материали, лошо изпълнение, проектантска грешка.

Отделно от горното, съгласно чл. 395 КЗ, „Застрахованият е длъжен да вземе мерки за предпазване на застрахованото имущество от вреди“. Според ответника, използването на амортизиран материал, който не е годен за употреба, може да доведе и до по - големи поражения на машините. Счита, че следва да се установи по делото машините преминават ли технически преглед и дадени ли са указания за годността на наличните части.

Застрахователят възложил на 14.08.2018 година на външен изпълнител да изготви доклад относно механизма на настъпване на застрахователното събитие, който прилага като доказателство по делото.

Твърди се, че не се установява дали И.Й., на длъжност „началник смяна Г“ у-к „РТНК-3“ работник № 1820 и С.А., на длъжност МОТТМ у-к „РТНК-3“ работник № 0654, са ангажирани и дали същите са служители на дружеството, работещи на трудови договори, не са представени документи, с които лицата са обучени да работят с конкретните машини и не е ясно същите притежават ли професионален опит в тази област. Заявява, че при описания механизъм на щетата, същата е възможно да е осъществена при проявена груба небрежност.

Във връзка с гореизложеното, твърди, че са налице основания за отказ от изплащане на застрахователно обезщетение от страна на застрахователя, предвид непокрития риск по застрахователната полица и причината за причиняването на щетата, а именно - умора на материала. В условията на евентуалност, твърди, че предвид поведението на работниците, следва да се приеме, че е налице изключително висок принос за настъпване на събитието, който при евентуално определяне на застрахователното обезщетение следва да бъде отчетен. Счита, че при навременна реакция, увредената лента би била с много по малка дължина на увреда, отколкото описания размер от ищеца.

Оспорва предявените иски и по размер, като счита, че същите са завишени и не отговарят на действително реализираните щети:

Счита, че размерът на средствата, необходими за отстраняването на щетата, е значително по-малък от претендирания. Съгласно установената съдебна практика, при увреждане на имуществото, застрахователят възстановява действителната им стойност - по пазарни цени, към датата на настъпване на събитието.

От представената калкулация за вложени материали и труд не става ясно за колко време е отстранена аварията, както и дали е отстранена. Не става ясно колко работници са работили по отстраняването на повредата и на какъв принцип е изчислен труда за отстраняване на увредата.

На следващо място, доколкото по делото не са представени приемо - предавателни протоколи за действително отстраняване на щетите, твърди, че същите не са отстранени и са претендирани вреди в завишени размери. Посочва, че няма приложени доказателства, които да установят с точност действителната стойност на увредата към датата на настъпване на застрахователното събитие. Няма представени оферти от фирми доставчици

на увредените части. Представени са само вътрешноорганизационни счетоводни документи, от които не може да се установи истинността на размера на щетата.

Счита, че следва да се приложи коефициент на овехтяване, тъй като увреденото имущество е било амортизирано. Оспорва представения амортизационен план, от същия не ставало ясно каква амортизация е начислена и каква е действителната стойност на увредената част към датата на настъпване на застрахователното събитие.

Оспорва акцесорните иски за лихва за забава по аргумент за неоснователност на главния иск. Също така, моли, ищецът да конкретизира, по всяко от перата, заложи в калкулацията, датата, от която претендира лихва за забава.

С допълнителната искова молба, ищецът оспорва изцяло твърденията на ответника, изложени в отговора на исковата молба. Счита че същите са неоснователни, не отговарят на обективната действителност и са в противоречие със законовите изисквания и норми. Поддържа изцяло подадената искова молба. Излага следните съображения:

Счита за изцяло несъстоятелно и невярно твърдението на ответника, че нормата на чл.1, ал.2 от договор за застраховка №МТ35 от 24.01.2018г е нищожна и противоречи на действащото българско законодателство. Поддържа, че цитираната норма по никакъв начин не влиза в противоречие с българското законодателство, в частност с Кодекса на Застраховане и не е нищожна. Посочва, че предвиденото ограничение на приложението на Общите условия на застрахователя касае само и единствено процесния договор. Никъде не се твърди или отрича съществуването на общи условия, ограничено е само тяхното прилагане в конкретната процедура по ЗОП. Твърди, че ответникът превратно тълкува нормите на чл. 26 от ЗЗД, като услужливо забравя „свободата на договаряне“ между страните.

Оспорва твърдението на ответника, че в документацията за проведената обществена поръчка липсва ограничение за позоваване на Общи условия, предвид факта, че Договорът за застраховка е част от документацията. Намира за изцяло несъстоятелно и невярно твърдението на ответника, че в настоящия случай, между страните са приложими Общите условия по сключения договор за застраховка. Поддържа, че съгласно договореностите

между страните, обективирани в договор за застраховка №МТ35 от 24.01.2018г., Изпълнителят, в качеството му на застраховател, поема в полза на Възложителя, като застраховащ, риска от увреждане или погиване на имуществото на Застраховачия "М.М.И." ЕАД, причинени от възникнали в срока на договора застрахователни събития, посочени в Техническата спецификация на Възложителя в т.ч. вреди нанесени на сгради, съоръжения, машини, оборудване, транспортни средства без Д.К.№, ж. п. транспортни средства, компютърна техника, стопански инвентар, активи в процес на изграждане, материали, продукция, незавършено производство, стоки и амбалаж, като при настъпването им, застрахователят ще заплати на Застраховачия обезщетение за причинените в тези случаи вреди. Неразделна част от договора за Застраховка са: Техническа спецификация, Техническо предложение на Изпълнителя, Ценово предложение на изпълнителя и Гаранция за изпълнение. Съгласно всички тези документи, подписани от „***“АД, общи условия по договора за застраховка имущество не следва да се прилагат.

Счита, че изпълнителят няма право да изисква представяне на документи или да поставя условия за изпълнение, които нямат отношение към факта на настъпването на застрахователното събитие или към установяването на размера на вредата, както и такива, за които може да се прецени, че съществува правна или фактическа пречка да бъдат изпълнени

Твърди, че Застрахователят превратно тълкува подписаната от страна на Възложителя Застрахователна полица №0110-600-2018-00015. Съгласно същата, с подписването ѝ, Възложителят декларира „Запознат съм с общите и специалните условия по застраховката и ги приемам“. Счита че този запис е неприложим към конкретния договор за Застраховка. Изрично в договор МТ35/2018г. е записано, че общите условия по договора за застраховка имущество не следва да се прилагат.

Посочва, че в разпоредбата чл.2 от Договора изрично е записано, че: „Неразделна част от настоящия Застрахователен договор съставляват издадените за собствените на възложителя имоти, към момента на сключване на договора или придобити в хода на изпълнението му, застрахователни полици“. Като неразделна част от документите по обществената поръчка Застрахователни полиции следва да съответстват и да отговарят на

изискванията на Възложителя. Счита, че не може Застрахователят да черпи права от противоправно поместената от него клауза/декларация в Застрахователно полица №0110-600-2018-00016.

Посочва, че още при запознаване с цялата документация по поръчката, Изпълнителят е бил наясно с изискванията на Възложителя между страните да важат единствено и само задълженията, обективирани в Договора за Застраховка, Техническа спецификация, Техническо предложение на Изпълнителя, Ценово предложение на изпълнителя и Гаранция за изпълнение.

Посочва, че застрахователната полица следва да съдържа нормативно определените реквизити, допълнителни условия и изисквания следва да са договорени между страните. Съгласно 348, ал.1 от Кодекса на Застраховането, Общите условия на застрахователя, установени предварително за сключването на определен застрахователен продукт, обвързват застрахователя, ако са му били предадени при сключването на застрахователния договор и той е заявил писмено, че ги приема. Приетите от застрахователя общи условия са неразделна част от застрахователния договор. При несъответствие между застрахователния договор и общите условия, има сила уговореното в договора. „М.М.И. „ ЕАД заявило изрично в подписания между страните договор : Към настоящия договор не са приложими каквито и да било общи условия по застраховки, предлагани на пазара от застрахователя. Отношенията между страните се уреждат от настоящия договор, приложенията към него, издадените на основание и при условията на същия застрахователни полици, и приложимото право.

Оспорват се възраженията на ответника относно изготвеният Протокол за разследване на авария, както и действията от страна на работници и служители на „ Рудник ***“. Поддържа, че причината за настъпване на аварията е констатирана по безспорен начин от назначената за това комисия, а именно: Вследствие на твърди включения с негабаритни размери, които са изкопани от Rs 4000, съчетано с натрупани кални маси се късат три цилиндъра, поддържащи клапата и заварките на допълнителната осигуровка от корабна верига. При падането клапата наранява гуменото платно, заклецва се в обръщателната станция и единия ръб започва да пори гуменото платно, цепка 91м на 70см. от ляв кант на гуменото платно

Оспорва се твърдението на ответника, че „М.М.И.“ ЕАД не е взело мерки за предпазване на застрахованото имущество.

Счита за неоснователно твърдението на ответника, че щетите не са отстранени, тъй като работата на транспортъорите е непрекъсната, част от производствената верига на Рудник „***“. Посочва, че ако конкретната авария не е отстранена, дейността на рудника е щяла да е преустановена. Отстраняването на аварията се извършва незабавно, по стопански начин, без съставяне на допълнителни документи.

Оспорва се възражението за неправилно определяне размера на претендираното обезщетение. Посочва, че нито в договора, нито в общите условия, нито в полицата се споменава обезщетяване по възстановителна стойност на вредите, а има клауза, която е в точно обратния смисъл. Изрично в договор №35/2018г. било уговорено, че застрахованият възлага, а застрахователят приема и се задължава да извърши срещу заплащане на уговорената по-долу застрахователна премия имуществена застраховка, покриваща рискове от загуби, повреди, и/или разноси, пряко причинени от пожар, експлозии, свлачища и други бедствия... В приложение точка 7 : „База за определяне на застрахователното обезщетение“, е посочено: Чл.7.1. За дълготрайни и краткотрайни материални активи, за които застрахователната сума е определена на база „възстановима стойност" на активите (включително и при частични щети), размерът на застрахователното обезщетение е равен на размера на вредата към деня на настъпване на застрахователното събитие, изчислена на база възстановителна стойност на актива, дефинирана съгласно определение на чл. 203, ал. 3 от КЗ, и без прилагане на клауза „подзастраховане", с включени разходи за извънреден труд и доставки, както и всякакви допълнителни разходи, присъщи на дейността по възстановяване на активите, както и такива, възникнали в резултат на спазване на нормативни изисквания, наложени от регулаторен орган или други държавни органи и институции.

7.2 Ако увредените активи са излезли от стандартна употреба и не могат да бъдат заменени с подобни от същия вид или според мнение на експертите на Възложителя, не е икономически оправдано да бъдат поправени, стойността, която се приема за база на изчисление на застрахователното обезщетение, е тази на съвременните активи с еквивалентни характеристики.

Поддържа, че изрично е посочен редът, по който ще се определя сумата за труд при извършване на ремонт на застрахованото имущество, като определеното обезщетение е изцяло съобразено с договореностите между страните. Изцяло възразява срещу твърденията на ответника за реда и начина на определяне на обезщетението. Посочва, че никъде в договореностите между страните, в частност в техническото предложение на ответника, определящо редът и начина на оценка и обезщетяване на щетата, няма такива изисквания.

Твърди, че констатацията на ответника относно дължината на увредената гумена транспортна лента, подлежаща на ремонтване, е изцяло несъстоятелна и противоречи на действителността и договореностите между страните.

Оспорва възражението му относно размера на дължимата лихва за забава.

С отговора на допълнителната искова молба се поддържа изцяло изразеното в отговора на исковата молба становище, включително всички възражения, твърдения и всички направени доказателствени искания.

Поддържа се, че при така обоснования иск от страна на ищеца, не са налице основания за ангажиране отговорността на ЗАД „***” АД.

Моли съда да открие производство по установяване нищожността на чл.1, ал. 2 от Договор № МТ-35/24.01.2018 година, сключен между страните в настоящото производство.

Посочва, че самата норма на договора си противоречи. Според изр. последно на чл. 1, ал. 2 „Отношенията между страните се уреждат от настоящия договор, приложенията към него, издадени на основание и при условията на същия застрахователни полици, и приложимото право.“ Поддържа, че сключеният между страните договор за услуга по реда на ЗОП по своята същност не е застрахователен договор. Урежда се от специален закон, какъвто е ЗОП. Той поставя една рамка, под която ще се разходват финансови средства с целта на принципа на ЗОП - публичност и прозрачност.

Поддържа, че Кодексът за застраховането урежда същността на застрахователния договор и законността на едно застрахователно отношение и в този смисъл застрахователната полица е невъзможно да съществува в

правния свят, без да бъде подкрепена с Общи условия.

Поддържа, че Договор №МТ-35/24.01.2018 година не е застрахователен, той не притежава всички необходими изисквания определени в чл. 345 от Кодекса за застраховането, действащ към датата на откриване на обществената поръчка.

Посочва, че видно от законовите изисквания на чл. 345 КЗ, договорът с обект услуга и предмет застраховане № МТ-35/24.01.2018 година не притежава минималните изисквания за съдържание на застрахователен договор. Сам по себе си, същият си противоречи в своите клаузи, а именно:

В чл. 2 от Договор №МТ-35/24.01.2018 година, изпълнителят, в качеството си на Застраховател се задължава да осигури застрахователно покритие през периода на действие на застрахователните полици. Застрахователните полици съгласно КЗ са отделни застрахователни договори. В Договор № МТ- 35/24.01.2018 година обаче липсва раздел покритите рискове и изключенията от покритие, които са задължителни съгласно чл. 345, ал. 5, т. 1 от КЗ. Освен това, съгласно ал. 2 на същата правна норма, трябва да има писменото предложение или искане до застрахователя за сключване на застрахователен договор или писмените отговори на застрахования и/или застраховачия на поставени от застрахователя въпроси относно обстоятелства, имащи значение за естеството и размера на риска, са неразделна част от застрахователния договор. Определените рискове, от значение за естеството на услугата, са уредени в Общите условия към застрахователната полица.

Като важен елемент определя не само определянето на периода на застрахователната полица, а и нейното покритие. Но това също не фигурирало в Договор № МТ-35/24.01.2018 година.

Относно обстоятелството на доказване на застрахователното събитие, ответникът заявява, че няма равнопоставеност. Извършена е както проверка едностранно от страна на ищеца, така и от застрахователя. Поради тази причина, в разминаване на тезите за причините за настъпване на застрахователното събитие, оспорва причинно - следствената връзка.

Посочва, че съгласно чл. 27 от Договор № МТ-35/24.01.2018 година Изпълнителят се задължава да издава годишна застрахователна полица, съгласно условията на чл. 9, които са неразделна част от сключения договор

по реда и условията в него. Поддържа, че редът по чл. 9 от договора е определеният начин за плащане на полицата и не може угодно за Възложителя да използва отделни клаузи на Кодекса за застраховането. Не следва да се поставят изпълнители в неравнопоставено положение. Съгласно чл. 30 от договора страните се задължават, по неуредени с настоящия договор въпроси да прилагат в отношенията си действащото българско право, в т.ч. Кодекса за застраховането.

Посочва, че страните поемат ангажимент съгласно чл. 30, ал. 3 от процесния договор за сключването на отделни застрахователни договори (застрахователни полици). Безспорно възложителят на услугата е подписал изрично в застрахователната полица, че е запознат с Общите условия и приема същите, което право поражда у застрахователя позоваване на Общите условия. Счита, че между страните свободно е договорено със застрахователната полица приемането и съгласието с Общите условия към същата. Посочва, че макар договорът да е част от документацията за провеждане на обществена поръчка, същата е проведена, чрез открита процедура, а не чрез договаряне, при което страните имат възможност свободно да уговорят клаузите на договора за обществена поръчка. Неправилно ищецът възприемал договора за услуга с предмет застраховане, че е договор за застраховка. Ответникът счита, че застрахователният договор е застрахователната полица, която има своите реквизити по Кодекса за застраховането.

Поддържа, че обществена поръчка с № 00265-2017-0158, публикувана в Регистъра за обществените поръчки с предмет: „Застраховане на имуществото на „М.М.И.“ ЕАД е проведена при условия, обективирани в документация за провеждане на обществена поръчка, в които липса ограничението за позоваване на Общи условия към застрахователни полици. Намира, че нормата на чл.1, ал. 2 от Договор № МТ-35/24.01.2018 е нищожна и противоречи на действащото българско законодателство. Предметът по така направеното изложение е неясен и недвусмислен. Целта на горесцитираната правна норма е изцяло заобикаляне на разпоредбите на по - висш нормативен акт съгласно Закона за нормативните актове, а именно - кодекса. Предвид това, категорично на основание чл. 26 от ЗЗД, счита клаузата за нищожна поради заобикаляне на закона.

Счита, че неправилно ищецът твърди противоправно поместване на клауза е Застрахователна полица № 0110-600-2018-00016. Поддържа, че тя е правно регламентирана съгласно Кодекса за застраховането и е неразделна част от застрахователния договор.

Противоправно възложителят поместил незаконосъобразното ограничително условие в чл.1, ал. 2 от Договор № МТ-35/24.01.2018 година. Същото противоречало както на закона, така само по себе си било противоречиво и неясно.

Поддържа направените с отговора на исковата молба оспорвания по отношение на констатациите за възникнало застрахователно събитие и представените документи от страна на ищеца.

Поддържа оспорванията си по отношение истинността дали И.Й. на длъжност „началник смяна Г“ у-к „РТНК-3“ работник № 1820 и С.А. на длъжност МОТТМ у-к „РТНК-3“ работник № 0654 са ангажирани и дали същите са служители на дружеството, работещи на трудови договори. Заявява, че не са представени документи, с които лицата са обучени да работят с конкретните машини, същите притежават ли професионален опит в тази област. Поддържа, че при описания механизъм на описаната щета, същата е възможно да е осъществена при проявена груба небрежност.

Във връзка с гореизложеното, твърди, че са налице основания за отказ от изплащане на застрахователно обезщетение от страна на застрахователя, предвид непокрития риск по застрахователната полица и причината за причиняването на щетата, а именно - умора на материала. В условията на евентуалност, твърди, че предвид поведението на работниците, следва да се приеме, че е налице изключително висок принос за настъпване на събитието, който при евентуално определяне на застрахователното обезщетение следва да бъде отчетен. Счита, че при навременна реакция увредената лента би била с много по малка дължина на увреда, отколкото описания размер от ищеца.

Оспорва предявените искове и по размер, като счита, че същите са завишени и не отговарят на действително реализираните щети:

Счита, че размерът на средствата, необходими за отстраняването на щетата, е значително по-малък от претендирания. Съгласно установената съдебна практика, при увреждане на имуществото, застрахователят възстановява действителната им стойност - по пазарни цени, към датата на

настъпване на събитието. Твърди, че от представената калкулация за вложени материали и труд не става ясно за колко време е отстранена аварията, както и дали е отстранена. Не става ясно колко работници са работили по отстраняването на повредата. На какъв принцип е изчислен труда за отстраняване на увредата. На следващо място, доколкото по делото не са представени приемо - предавателни протоколи за действително отстраняване на щетите, твърди, че същите не са отстранени и са претендирани вреди в завишени размери. Няма приложени доказателства, които да установят с точност действителната стойност на увредата към датата на настъпване на застрахователното събитие. Няма представени оферти от фирми доставчици на увредените части. Представени са само вътрешноорганизационни счетоводни документи, от които не може да се установи истинността на размера на щетата. Счита че следва да се приложи коефициент на овехтяване, тъй като увреденото имущество е било амортизирано. Оспорва представения амортизационен план не става ясно каква амортизация е начислена и каква е действителната стойност на увредената част към датата на настъпване на застрахователното събитие. Оспорва акцесорните иски за лихва за забава по аргумент за неоснователност на главния иск. Също така, моли, ищецът да конкретизира по всяко от перата, заложи в калкулацията датата, от която претендира лихва за забава.

Старозагорският окръжен съд, като взе предвид твърденията и възраженията на страните, в съвкупност с доказателствата по делото, прие следното:

От ищеца са предявени допустими обективно съединени осъдителни иски - главен с правна квалификация чл. 405, ал.1 КЗ за присъждане на застрахователно обезщетение по имуществена застраховка, сключена с ответника и акцесорен иск по чл.409 КЗ, вр. 86, ал.1 ЗЗД за присъждане на обезщетение за забава върху претендираното обезщетение.

По делото не се спори, че между страните е сключен договор МТ-35 от 24.01.2018г., с предмет „Застраховане на имуществото на „М.М.И.“ЕАД чрез сключване на имуществена застраховка“ - реф. №111/2017г.- ЗОП, обособена позиция №1- Застраховане на имуществото на клон ****“ и на основание

същия е издадена от ответника застрахователна полица №0110-600-2018-00015/24.01.2018г., с начало 24.01.2018г. – 23.01.2019г. Не е спорно и че ищцовото дружество уведомило застрахователя за настъпило на 05.04.2018г., в 12,57 ч., застрахователно събитие – авария в участък „РТНК-3“, на рудник „***“, см. “Г“, при която, според ищеца е увреден (сцепен) участък от гумено-транспортна лента тип В2250 St3150 на ГТЛ 1311, с дължина 91 м., вследствие скъсана клапа от ЗС1301 за което при ответника е образувана щета № 0110-600-0006-2018. Няма спор и че с уведомление от 28.08.2018 г., ЗД „***“ АД отказало изплащане на застрахователно обезщетение по предявената от „М.М.И.“ ЕАД претенция.

На първо място, съдът намира, че процесният договор, сключен между страните, категорично има характер на застрахователен договор по см. на чл.343 КЗ. Съгласно ал.1 от посочената норма, *„С договора за застраховка застрахователят се задължава да поеме определен риск срещу плащане на премия и при настъпване на застрахователно събитие да заплати застрахователно обезщетение или сума.“*

Видно от чл.1.1 от процесния договор МТ35 от 24.01.2018г., , сключен за срок от 3г., възложителят „М.М.И.“ ЕАД възлага, а изпълнителят ЗАД“***“АД се задължава да предостави срещу възнаграждение и при условията на договора услугата „имууществено застраховане на имуществото, собственост на застрахования „М.М.И.“ ЕАД, като конкретно страните се договарят, че Изпълнителят, в качеството му на застраховател, поема в полза на Възложителя, като застраховащ, риска от увреждане или погиване на имуществото на Застрахования, причинени от възникнали в срока на договора застрахователни събития, посочени в Техническата спецификация на Възложителя (Приложение №1 към договора), в т.ч. вреди, нанесени на сгради, съоръжения, машини, оборудване, транспортни средства без ДК№, ЖП транспортни средства, компютърна техника, стопански инвентар, активи в процес на изграждане, материали, продукция, незавършено производство, стоки и амбалаж, като при настъпването им Застрахователя ще заплати на Застрахования обезщетение за причинените в тези случаи вреди, наричено за краткост „Услугите“.

Според съда, така описания предмет на договора безспорно попада в приложното поле на горесцитираната норма и не оставя съмнение относно

предмета на договора, т.е. че се касае за застрахователен договор. Ето защо, съдът не споделя доводите на ответника, че процесният договор № МТ-35/24.01.2018 по своята същност не бил застрахователен договор. В подкрепа на същите, ответникът е посочил, че формата и съдържанието на застрахователния договор са разписани в чл. 344 и чл. 345 от КЗ, чиито реквизити според него Договор № МТ-35/24.01.2018 не притежава. Посочва се също, че основно законово изискване на КЗ е към всеки застрахователен договор да бъдат изготвени и приложени Общи условия и Застрахователя няма как да не изготви и да не ползва такива, под угрозата да бъде санкциониран от КФН.

Съдът намира, че безспорно, процесният договор е сключен в предвидената в чл.344, ал.1 КЗ писмена форма, като отговаря на изискванията и на чл.345, ал.1 КЗ относно съдържанието на такъв тип договор. Във връзка с последното, следва да се има предвид, че освен конкретното съдържание на самия договор МТ-35/24.01.2018г., част от него се явява и това на *Техническата спецификация и условия за изпълнение на поръчка с предмет „Застраховка на имуществото на М.М.И.“ЕАД, обособена позиция 1 – Застраховане имуществото на рудник *** – 1“*, съставляваща неразделна част от договора съгласно чл.1, ал.1 от същия. А в нея са посочени подробно, освен предмета на договора и покритите застрахователни рискове, видовете застраховано имущество, отчетната му стойност, срока на договора, вкл. издаването на годишни застрахователни полици за всеки от трите едногодишни периода от общия 3г. срок на същия, условията относно застрахователната суми и застрахователната премия, условията за изпълнение на възложеното по договора от застрахователя и др. подробности.

Съгласно нормата на чл.344, ал.1 КЗ, *„Застрахователният договор се сключва в писмена форма като застрахователна полица или друг писмен акт. Общите условия по застраховката, когато има такива, са неразделна част от договора.“* Формулировката на изр.2 според съда сочи, че законът допуска съществуването на застрахователен договор и без общи условия към него, като ако такива има, то тогава те са неразделна част от него. Това според съда означава, че уговорка в договор за застраховка, изключваща изцяло или отчасти приложението на общите условия на застрахователя към определен вид застраховка не е нищожна поради противоречие със закона, противно на поддържаната от ответника в отговора теза. Ето защо, съдът намира за

неоснователно възражението на ответника, че клаузата на чл.1, ал. 2 от Договор № МТ-35/24.01.2018, в която се предвижда, че към договора не са приложими каквито и да било общи условия по застраховки, предлагани на пазара от застрахователя, е нищожна и противоречи на действащото българско законодателство. Тази клауза не е нищожна и поради заобикаляне на закона, тъй като в случая очевидно не е целен такъв резултат, а изключването приложението на общите и специалните условия на застрахователя по волята и на двете страни по договора е уговорено поради особения предмет на дейност на застрахователя и специфичния поради това риск, който съществува относно имуществото му, предвид непрекъснатия производствено-технологичен процес в „М.М.И. ЕАД, като в рамките на закона и свободата на договаряне по см. на чл.9 ЗЗД, вкл. с оглед предварителните изисквания на застрахователя относно предмета на застрахователната услуга, за която е обявена обществена поръчка, страните са уговорили всички конкретни параметри на договора и условия за изпълнението му от всяка страна.

Съгласно нормата на чл.345, ал.2 КЗ, *„За застрахователните договори се прилагат общите правила на Търговския закон и на Закона за задълженията и договорите, доколкото в този кодекс не е предвидено друго.“* В случая, освен изложените по-горе доводи за неоснователност на възражението на ответника относно неспазване в процесния договор на формата и съдържанието, изискуеми по закон за застрахователен договор, следва да се посочи, че съгласно чл.293, ал.3 ТЗ, приложим по арг. от горепосочената разпоредба, а и доколкото договорът за застраховка е абсолютна търговска сделка, *„Страната не може да се позовава на нищожността, ако от поведението ѝ може да се заключи, че не е оспорвала действителността на изявлението.“* В случая, застрахователят доброволно е участвал в процедура по ЗОП, открита по инициатива на ищеца и по своя воля е сключил в рамките на същата договор за застраховане имуществото на „М.М.И.“ЕАД, с подписването на който се е съгласил общите и специалните му условия, приложими по имущественото застраховане, да не намират приложение по конкретния договор с ищеца. Ето защо, дори да се приеме, че към застрахователния договор задължително трябва да има и общи условия, в случая от поведението на ответника може да се заключи, че не е оспорвал действителността на договора, в аспекта на уговорката към него да не се

прилагат никакви общи условия на застрахователя, поради което и ответната страна не може да се позове на недействителност на договора поради липса предписаната от закона форма, с оглед липсата на общи условия към него.

По отношение възражението на ответника, че общите му условия са приложими по процесния договор, тъй като, видно от Застрахователна полица № 0110-600-2018-00015 от 24.01.2018г., сключена между страните по настоящия спор, същата е подписана при деклариране на застрахования, че същия е запознат с общите и специалните условия по застраховката и ги приема, съдът съобрази, че съгласно чл.348, ал.1, изр.2 КЗ, *„Общите условия на застрахователя, установени предварително за сключването на определен застрахователен продукт, обвързват застрахователя, ако са му били предадени при сключването на застрахователния договор и той е заявил писмено, че ги приема.* Действително, във въпросната полица, подписана за ищеца, като застраховащ, се съдържа печатен текст, който гласи: *„Декларация на застрахования: Запознат съм с общите и специалните условия по застраховката и ги приемам.* Според горесцитираната законова норма обаче, освен изразено съгласие на застрахователя с общите условия, за да го обвързват същите, следва при сключване на застрахователния договор първо да му е бил предаден екземпляр от същите. В случая, очевидно това не е направено, тъй като липсва отразяване, че застрахователят е получил препис от същите, като те дори не са й подписани от негова страна, което би било индиция за получаването им, както и че действително е изразена воля от Застрахователя М.М.И. ЕАД за приемане на общите условия.

Ето защо, като взе предвид възраженията на ищеца в доп.ИМ и съдържанието на застрахователния договор, в чл.1, ал.2 от който изрично е уговорено, че към договора не са приложими никакви общи условия по застраховки, предлагани от застрахователя, съдът приема, че в случая не е налице дерогиране или предоговоряне на тази уговорка с подписването за застрахователя „М.М.И.“ЕАД на полицата с посоченото съдържание, което явно е било стандартно включено едностранно от застрахователя, без за това да има постигнато съгласие със застрахователя.

С оглед разпределената от съда доказателствена тежест, и щецът следваше да докаже, че в срока на застрахователния договор с ответника и издадената по същия полица е настъпило описаното в ИМ застрахователно

събитие (като дата, място, механизъм на осъществяване, последици), представляващо покрит застрахователен риск, при което е увредено негово имущество, включено в предмета на договора

В тази връзка, по делото е представен акт за авария, клон рудник ***, вх.№179/11.04.2018г., съставен на 05.04.2018г. от И.Й. – началник смяна, относно авария, станала в 12,55 часа на същата дата на ЗС1301 и ГТЛ 1311, в който, като същност на аварията е посочено „Не работи“, отразени са причини за аварията – „Скъсана откатна дъска ЗС 1301 и сцепено гумено платно от 91 м по ГТЛ 1311“, виновни лица – няма, налице са становища на участъково ръководство, на отдел „Механичен“ и мнение на директора по ремонта, че следва да проведе разследване, отразен е престой с времетраене 33 часа и 55 мин, както и че машината е пусната в работа на 06.04.2018г. в 22,50 ч. Съдът намира за неоснователно възражението на ответника, че актът за авария е съставен 6 дни по-късно, на 11.04.2018г., тъй като последната дата е тази на постъпване, респ. завеждане на документа в деловодството на ищцовото дружество, а като дата на съставяне, в документа е посочено: *„Днес, 05.04.2018г., беше съставен настоящият акт за аварията, станала в 12,55 часа на 05.04.2018г. на ЗС 1301 и ГТЛ 1311“.*

По делото е представен и протокол от 16.04.2018г. от извършено, във връзка с изпълнение на заповед №РД-09-153/11.04.2018г. на управителя на Рудник ***, разследване на производствена авария „Сцепено гумено лентово платно В2250 St3150-9IM. на ГТЛ 1311, вследствие на скъсана клапа от ЗС1301“, възникнала в 12:57 часа на 05.04.2018г. см. „Г“, в у-к „РТНК-3“, на рудник „***“, съгласно съдържанието на който, е установено е следното :

- На 05.04.2018г., в 12:57 МОТТМ на ЗС 1301 С.А. чува необичаен шум от пропукване и вижда клапата да пада вътре в обръщателната станция на 1311 върху гуменото платно. Машинистът веднага задейства „стоп бутон“. При падането, клапата наранява гуменото платно, заклепва се в обръщателната станция и единия ръб започва да пори гуменото платно.

- Скъсана клапа от ЗС 1301. Вследствие на твърди включения с негабаритни размери, които са изкопани от Rs 4000, съчетано с натрупани кални маси, се късат три цилиндъра, поддържащи клапата и заварките на допълнителната осигуровка от корабна верига.

- Материални щети: цепка 91 м на 70см. От ляв кант на гуменото

платно.

Във връзка с установяване на наведените в ИМ факти относно настъпването на процесната авария, по делото са разпитани като свидетели по искане на ищеца лицата Никола Георгиев Н. работещ в Рудник *** при М.М.И. ЕАД като директор Технически въпроси, както и ДИМИТЪР ГОСПОДИНОВ Д., на длъжност Ръководител участък – Вулканизации в Рудник ***.

Според показанията на св.Н. причината за настъпване на аварията на 05.04.2018г. е удар на голям къс земна маса, който се е ударил в клапата. Посочва, че от самия удар, заварките, които я държат, се скъсват, при което клапата пропада в бункера на отнасящия транспортър, заклинва се и започва да наранява гуменото платно. Обяснява, че около 30 мин след аварията, се събрал отговорния персонал – св.Н. главния механик на рудника и други лица, които отишли на място, за да започнат отстраняването на проблема. Трябвало да се вдигне клапата, да се завари наново и да се смени нараненото платно с ново парче. Клапата била пропаднала около 6-7 метра. Според свидетеля, въпросната клапа била допълнително обезопасена чрез оребряване със синджир, ако се скъса. Тази част се наричала клапа, защото можело да се намества положението ѝ. Свидетелят посочва, че целият транспортър е дълъг 15 км и служи за отнасяне на изкопана в рудника пръст. Клапата паднала надолу, заклинила се в бункера и започнала да къса лентата. Според свидетеля, клапата тежи около 6,5 тона, като при аварията, цялата клапа пропада и опирайки в гуменото платно, започва да го разпаря. Когато свидетелят отишъл на мястото на аварията, големият къс, който е скъсал клапата, бил вътре. При такава авария, задължително се изготвял констативен протокол, свидетеля и другите работници видели какво се е случило на място и го записали в протокола. Според св.Н. служителят, който е бил на смяна, мигновено е реагирал на аварията. В момента, в който чул удара, въпросният служител веднага натиснал СТОП бутона на разположения до него пулт за управление. Въпреки това, от инерционната маса на товара, лентата не спира веднага. Според свидетеля, тя се движи с 5-6 м/сек и на нея е имало натоварени около 5 000 кубика пръст в този момент, поради което, от самата инерция на транспортъра, той не може да закове на място. Ръководството се опитало да награди служителя, тъй като е реагирал мигновено и е предотвратил много по-голяма щета. Според свидетеля, ако служителят се е

забавил 2-3 минути, цялата лента щяла да е разпорена. Свидетелят бил уведомен около половин час, след като станала аварията, отишъл на място с други служители и предприели отстраняване на повредата, тъй като въпросният транспортър отнасял и пепелината, която е вторичен продукт от изгарянето на въглищата на ТЕЦ 2, поради което няма как транспортърът да спре за по-дълго време. Аварията била отстранена в рамките на 30 часа. Клапата била отстранена с помощта на кран от работници на „М.М.И.“ЕАД, с механизация на дружеството. Материалите за ремонта също били собственост на „М.М.И.“ЕАД. Старата клапа била премахната, доставена била нова и започнал възстановяване на мястото, което е със заварки. Същевременно, скъсаният транспортър, с неговото собствено задвижване, бил изтеглен на около 20 метра, разцепената част от 91 метра била отстранена с моторни резачки и на нейно място било вкарано нова парче лента с дължина 120 метра. Новото парче било по-дълго, тъй като парчетата се разминават с 2-3 метра, налага се каучукът и се изпича. В рудника имало участък „Вулканизации“, който се занимава само с такива ремонти. Всичко по транспортъра не било чисто ново. Въпросният ГТЛ работел от 1996г., клапата не била нова, вероятно е била подменяна преди 5-6 години. Според свидетеля, няма вариант клапата да е била амортизирана и за това да не е издължала тежкия товар. Протокол за въвеждане на лентата в експлоатация след авария не се правел, тъй като се касаело за текущ ремонт. Протоколи се съставяли, когато се извършва годишен ремонт, който трае 30-40 дена и при който влизат много външни фирми да работят. В случая, се касаело за по-малък ремонт и не се правел протокол за въвеждане на лентата в експлоатация. Текущ ремонт на съоръженията се извършвал ежедневно, т.нар. планов престой, които е регламентиран. На деня се спирало за един час, за да се сменят гerdани например. В седмицата се спирало за един 12 часов планов престой за по-крупни ремонти, които трябва да се извършат. Състоянието на техниката се следяло и този престой се планувал предварително. В случая, преди аварията не бил констатиран проблем с клапата, който да налага нейната подмяна. Свидетелят посочва, че не е уведомил лично застрахователя, предполага, че това е направил главния счетоводител Калоян Ганчев, който се занимава с това. Посочва, че преди да почнат отстраняване на аварията, свързана със застраховано имущество, уведомяват застрахователя и получават разрешение за започване на отстраняване на

аварията. Заявява, че в случая, са получили разрешение, иначе нямало да предприемат нищо.

Според показанията на св. Д., в деня на аварията му се обадили, че на лентата е паднала клапа и има около 100 м разкъсана лента. Посетил мястото и констатирал, че лентата била раздрана, точния размер бил 91 метра. След това, били предприети действия за отстраняване на аварията. Клапата била паднала върху лентата, но свидетелят не може да посочи причината. След като отстранили клапата, отрязали скъсаното парче и сложили друга лента. Били направени две вулканизации, за да може транспортърът да продължи да върши своята работа. Когато правили вулканизацията, свидетелят и други работници спазили изискванията на производителя на лентата. Само за вулканизацията участвали 10 човека през деня и 10 човека вечерта. Свидателят посочва, че една вулканизация се изработва за около 24-30 часа. Ползва се техника, трактористи, кранисти. Лентата тежала около 109 кг на линеен метър. Само за вулканизацията били нужни около 20 човека.

Съдът кредитира показанията на тези свидетели като обективни, логични и безпротиворечиви, независимо от възможната им заинтересованост като служители на ищеца. Същите се подкрепят от данните в акта за аварията и съставения протокол от разследването ѝ, коментирани по-горе. От показанията на свидетелите става ясно, че служителят, който е следял работния процес на ГТЛ, е реагирал изключително бързо след възприемане на аварията, тъй като при движение на лентата с 5-6 м/сек, въпросните 91 м лента са се скъсали за около 15-20 сек, като се има предвид и посоченото от св.Н. че след натискане на стоп бутона на контролното табло, движението на лентата не се преустановява мигновено поради самата инерция на транспортъра и голямото количество превозван товар. Според показанията на свидетеля Н. макар процесната клапа да не била нова, а на няколко години, преди инцидента е нямало обективни данни за проблем с нея, налагащ подмяна ѝ. Освен това, според свидетеля, на всички съоръжения, в това число на процесния ГТЛ, се извършват регулярни проверки на състоянието, текущи ремонти при необходимост, както и планови ремонти, когато се касае за по-обемни работи. Акцент следва да се постави върху непосредствено възприетото от свидетеля Николов след аварията наличие на голям къс от твърди включения вътре в пропадналата клапа, който според свидетеля е причинил откъсването ѝ пропадането ѝ, което от своя страна е довело до

контакт на клапата с гуменото платно на ГТЛ 1311 и разкъсването на участък от него с дължина 91 м. Тази информация от свидетелските показания според съда потвърждава тезата на ищеца, че причина за откъсването и пропадането на клапата е било попадането в нея на голям къс земна маса с твърди включения, вследствие което заварките, държачи клапата и допълнителните подсигуривания чрез оребвяване със синджир, не са издържали и са се скъсали.

По делото не е спорно, а и се установява от представените с отговора на ИМ доказателства, че на 14.08.2018 г., застрахователят е възложил на външен изпълнител – „Би Ел Ей“ООД, да изготви доклад относно механизма на настъпване на застрахователното събитие. Видно от съдържанието му, същият е изготвен по полица №0110-600-2018-00015 и щета №0110-600-0006-2018г., със застрахован „М.М.И.“ЕАД, клон Рудник „***“, относно събитие от 05.04.2018г., настъпило в периода на действие на застраховката. В доклада е отразено, че инструкцията за извършването му е получена на 14.08.2018г., както и че инспекцията, респ. оглед на място не е извършван, поради късното ангажиране на дружеството по случая. Обект на изследването е гумено-транспортна лента тип B2250 St3150 на ГТЛ 1311 в участъка при обръщателна станция 1311, което съоръжение е разположено на територията на Рудник „***“. Според доклада, са взети предвид данните от акт за аварията и протокол за аварията, съставени от „М.М.И.“ЕАД. В протокола, причината за аварията била описана, както следва: *„Вследствие на твърдите включения с негабаритни размери, съчетано с натрупани кални маси, се късат трите цилиндъра, поддържащи клапата и заварките на допълнителната осигуровка.“* Посочено е, че поради недостатъчната информация в протокола за аварията, бил проведен разговор с г-н Д.Б. – ръководител ОП „Механооборудване“. При дискутиране на възможните причини за откъсването на клапата от цилиндрите, от въпросния служител било потвърдено, че поради дългия период на експлоатация на съоръженията и постоянните циклични натоварвания, най-вероятната причина е умора на материала. На тази база, в доклада се приема, че причината за щетата е авария на машини вследствие умора на материала.

По искане на ответника, като свидетел е разпитан Д. Б. Б., автор на горепосочения доклад, възложен по искане на застрахователя доклад за

процесната авария. Свидетеля посочва, че работи в „Би Ел Ей“ ЕООД като аварийен комисар. Работата му в дружеството била свързана с обработката на застрахователни щети, като в конкретния случай, дружеството било ангажирано от „***“ с обработката на застрахователно събитие, касаещо гумено-лентов транспортър. Свидетелят посочва, че в случая е работил по документи, представени от М.М.И. ЕАД - акт за авария, вътрешен протокол. По тази щета не било посетено мястото на аварията. Освен представените документи, била осъществена и комуникация с „М.М.И.“ ЕАД, въз основа на което било изготвено заключението. От представители на М.М.И. ЕАД била получена информация, че става въпрос за амортизирани съоръжения, т.е. че аварията по-скоро е поради амортизацията на съоръжения, отколкото да е чисто случайна и непредвидима. Заключението, че въпросната клапа, която къса лентата, е силно амортизирана, било вследствие на разговор с ръководител на сектор Механооборудване на М.М.И. ЕАД, който в телефонен разговор бил попитан защо и как се е случила аварията, как е закрепена клапата, при което той казал, че клапата се държи на три съединения, които с времето се амортизират и поради умора на материала, се случвало да се счупят и да паднат. Свидетелят заявява, че поддържа всичко, което е написал в доклада.

Изводът, който може да се направи въз основа на коментираните по-горе доказателства – доклад на „Би Ел Ей“ ООД и свидетелски показания на авторът му, е първо, че констатацията в доклада относно причината за щетата е базирана единствено на получено при телефонен разговор становище на служител на М.М.И. ЕАД относно вероятната причина за аварията и второ, че този извод е направен, без да се обсъдят и вземат предвид данните от акта и протокола за аварията, изготвени от служители на „М.М.И.“ ЕАД за наличие на твърди включения с негабаритни размери, изкопани от роторен багер Rs4000, както и натрупани кални маси, вследствие на които се късат трите цилиндъра, поддържащи клапата и заварките на допълнителната осигуровка от корабна верига. Освен за необосновани, съдът намира, че данните и изводите от доклада на „Би Ел Ей“ ООД и свидетелски показания на авторът му противоречат на данните от протокола за аварията, изготвен от комисия от 5 души, служители на Рудник ***, ръководители на участъци, между които и въпросният ръководител ОП „Механооборудване“ Д.Б., където липсва констатация, че аварията е причинена поради амортизация на съединенията,

държащи въпросната клапа, т.е. поради умора на материала. Освен това, така, както е предаден в доклада разговорът с въпросният служител, дори действително от последния да е заявено посоченото в доклада, съдът намира, че думите му по-скоро са извадени от контекста на проведения разговор. Видно е от формулировката в доклада, че при разговора са били дискутирани възможните причини за откъсването на клапата от цилиндрите, като въпросът дали умората на материала е сред тях явно е бил поставен от аварийния комисар, след като в доклада се посочва, че г-н Баев е потвърдил, че поради дългия период на експлоатация на съоръженията, най-вероятната причина е умора на материала. Както се посочи обаче, освен че в протокола от аварията, съставен с участието на същия служител на „М.М.И.“ЕАД, липсва такава констатация и са посочени конкретни причини за аварията, в случая според съда по-скоро се касае само за предположение на служителя на ищеца, че аварията може да се дължи и на умора на материала, а не за сигурен факт, базиран на конкретни находки по авариралите съоръжения, водещи до категоричност на този извод. В заключение, съдът не кредитира като носители на достоверна информация въпросния доклад на аварийния служител, както и показанията на същия относно причините за аварията.

За изясняване на фактите относно настъпилата авария и причините за същата, по делото е допусната комплексна съдебно-техническа и оценителна експертиза. По въпроса относно причината за настъпилата авария, в заключението се посочва, че аварията е настъпила на 05.04.2018 г. в 12,57 ч, в участък „РТНК-3“ в р-к „****“, в забоя на багер Rs 4000, като върху лентово платно на ГТЛ 1311, движещо се със скорост 5,6 м/сек. попадат негабаритни и твърди включения с различни форми, съчетани с натрупани кални маси, при което се късат три цилиндъра, поддържащи клапата - откатна дъска - насочваща падащите земни маси върху лентата. Скъсва се и корабната верига, която допълнително осигурява падането на земните маси да стане по-плавно, поемаща тежестта и инерцията на падащите късове. При падането, клапата попада в обръщателната станция и наранява гуменото платно, заклещва се в обръщателната станция и единият ѝ ръб започва да пори /разцепва/ гуменото платно.

Според заключението, за обезпечаване на по-меко падане при натоварване на земната маса от транспортъора на багера върху ГТЛ, в случая допълнително е окачена корабна верига, която среща падащите късове. Това

според вещото лице е нещото, което се прави допълнително за омекотяване на ударите от падащите земни маси. Друго стандартно няма какво да се направи. Според дадения отговор, аварията е била непредвидима и непреодолима, като причината са негабаритни, големи късове, съчетани с натрупани кални маси и последващата инерция на движение на ГЛТ, след като вече е натиснат бутона „Стоп“.

Съгласно заключението, мерките за ограничаване на аварията са взети незабавно от дежурния механик с натискането на бутона „Стоп“, друго не е било възможно да се направи. Служителите в деня на аварията на участък „РТНК-3“ в р-к „***“ и по време на последващия ремонт за възстановяване на производствения процес на ГТЛ 1311 са спазили служебните си задължения, устновени в приложения по делото Правилник за вътрешния трудов ред. Дежурният механик е следял товарната дейност и работата на съоръженията и е реагирал веднага при настъпването на аварията с натискане на бутона „Стоп“. Ремонтните дейности са изпълнени за 33 ч и 55 мин.

Според заключението, в деня на аварията не е имало технологични нарушения, грешки и недоглеждане в процеса на работа. Работният процес в деня на аварията е протичал нормално, дежурният механик е следял работния процес и при настъпване на аварията е реагирал на проблема с лентата веднага, като го е видял, а ако е имало забавяне, повредите и загубите са щели да са далеч повече.

При приемане на заключението в съдебно заседание, вещото лице е пояснило, че процесната клапа насочва падането на влизащите земни маси, като причината за пропадането ѝ е, че в нея са влезли извънгабаритни парчета с наслоена към тях кал и пръст, които са неприемливи за клапата като тежест и като инерция на падане, при което се скъсват цилиндрите, които държат клапата. Според ВЛ, тази клапа може да удържи материала, ако са нормални изкопани земни маси, като размери и пухкавост, без извънгабаритни размери. Случилото се е нетрадиционно за технологичния процес. Изведнъж е паднало голямо количество земна маса, което клапата не е поела, то е натежало отгоре. Според ВЛ, касае се за рискове на технологичния процес, предвижда се, че може да стане, но няма как да се приеме. Клапата е стандартна за поемане на земни маси от този тип багер, но багерът може да загребе и по-големи парчета, с твърди включения, които са нетипични за работата.

Корабната верига е била заварена отдолу, за да може, като паднат след клапата тези товари, които е поела, да убие инерцията и да облекчи падането на земните маси върху лентата и сигурно в други случаи корабната верига е предотвратявала това. Според ВЛ, клапата представлява фуния за насочване към лентата, отдолу под нея е допълнително монтирана от работниците корабната верига, която не е стандартен елемент към ГТЛ, но е поставена за допълнително обезопасяване. В случая, клапата не е била силно амортизирана, а лентата работела само 1 година и 7 месеца.

Въз основа на дотук обсъдените доказателства по делото и установените на база тях правнорелеванти факти, съдът приема за доказано твърдението на ищеца в ИМ за настъпила в срока на процесната застраховка авария, възникнала в 12:57 часа на 05.04.2018г. см. „Г“, в у-к „РТНК-3“, на ****“, при която е сцепено 91 метра гумено лентово платно В2250 St3150-9IM. на ГТЛ 1311, вследствие на скъсана клапа от ЗС1301. С оглед предмета на договора, посочен в чл.1.1, както и посочените в Техническата спецификация към него покрити рискове (Общи и специални) и обхвата на покритието по същите, съдът приема, че въпросното събитие е покрит риск по застраховката и конкретно по т.11 от Допълнителните рискове, а именно: *аварийни събития при товарене, разтоварване и манипулиране на товари, по който се покриват вреди на машини, съоръжения и оборудване, включени в имуществото на ищцовото дружество.*

Неснователно се явява възражението на ответника, че са касае за изключен риск съгласно Общите условия на застрахователя, раздел III „Общи изключения“, чл.3, т.4, според който застрахователят не покрива преки или косвени загуби, повреди и/или разноси по застраховано имущество, в резултат на фабричен или скрит дефект, собствен недостатък, корозия, износеност, овехтяване, одраскване, нащърбване, мухъл, ръжда, прояждане от насекоми и гризачи, разкъсване, счупване или авария на машини, механични смущения, употреба на неподходящи материали, лошо изпълнение, проектантска грешка. Освен че общите условия на ответника не са приложими към процесния договор, съгласно чл.1, ал.2 от същия, в случая ответникът не проведе пълно насрещно доказване на така релевираните възражения, че аварията се дължи на умора на материала, т.е. на собствен недостатък, износеност, овехтяване на застрахованото имущество. Недоказано остана и възражението на ответника, че ищецът е допуснал

нарушение на чл. 395 КЗ, съгласно който „Застрахованият е длъжен да вземе мерки за предпазване на застрахованото имущество от вреди“, тъй като по делото се установи, че служителят на ищеца е реагирал незабавно при настъпване на аварията, с което е ограничил размера на настъпилите вреди. Противно на поддържаната в отговора теза, че авариралата техника е била амортизирана и че няма доказателства редовно да е поддържана и инспектирана, от показанията на разпитаните свидетели се установи, че постоянно се правят проверки за годността и състоянието на съоръженията, като се извършват регулярни проверки, а също и текущи и планови ремонти.

С оглед изложеното, съдът приема, че на 05.04.2018г., в срока на действие на сключения между страните застрахователен договор, е настъпило застрахователно събитие, представляващо покрит риск, който застрахователят е поел задължение да обезщети съобразно условията на договора и приложенията му. Ето защо, следва да се даде отговор на въпроса за вида и стойността на причинените от застрахователното събитие вреди, вкл. дали са настъпили в пряка-причинно следствена връзка със същото.

От събраните по делото гласни и писмени доказателства се установява, че при процесната авария са били разкъсани 91 м гумено-транспортна лента, която е била подменена от ищцовото дружество, като ремонтът е отнел около 33 часа, след което съоръжението е било отново пуснато в експлоатация. Съдът намира, че от събраните по делото гласни и писмени доказателства, в това число показанията на св. Николов и св.Д., акт за авария от 05.04.2018г., протокол за аварията от 16.04.2018г., както и заключението на приетата СТОЕ, категорично се установява, че описаните вреди, изразяващи се в разцепване на гумено-транспортна лента на ГТЛ 1311, с размер на цепката 91 м. и ширина 70 см., са настъпили в пряка причинно-следствена връзка със скъсването и пропадането на клапа от ЗС 1301 вследствие на попаднали в нея твърди включения с негабаритни размери, изкопани от роторен багер Rs 4000. От показанията на свидетелите са установява и че аварията е била отстранена от служители на ищцовото дружество и с негови материали и механизация в рамките на около 33 часа.

Съгласно заключението на съдебно-техническата и оценителна експертиза (СТОЕ), обичайните ремонтно-възстановителни дейности за отстраняване на подобна авария се състоят в отделяне на увредения участък

на гумената лента от ГТЛ и бракуването ѝ по надлежния ред, понеже тя във вида, в който е след аварията, е негодна за бъдеща експлоатация, тъй като е разцепена. Изготвя се поръчка за предстоящия текущ ремонт по елементи материали и труд. Според експертизата, процесната лента е била въведена в експлоатация на 31.08.2016 г. Оттогава, до деня на аварията, лентата е работила успешно. Посочено е, че за една година и седем месеца в експлоатация, гумената лента тип В 2250 S t 3150 се е амортизирала по принцип. Действителното ѝ овехтяване е посочено в експертизата при изчисляване на действителната стойност на лентата, преди да настъпи аварията.

Според заключението, съгласно „Акт за авария“, приложен по делото аварията е настъпила на 05.04.2018г. в 12 ч и 57 мин., като след извършения ремонт, ГТЛ е пусната в експлоатация отново на 06.04.2018 г в 22 ч и 50 мин. Аварията е отстранена от общо 30 работници за вулканизация и механизация за 33 часа и 55 мин. Съгласно действията на ищеца, необходимите средства за извършване на ремонта след аварията са калкулирани в справка на стр.38 от делото. Справката е за вложените разходи по стопански начин за възстановяване на скъсани и наранени 91 м на 05.04.2018 г. гумено транспортна лента тип В2250 ST-3150 14/8 на ГТЛ 1311 в у-к „РТНК-3“ на р-к „***“ с. *** и съдържа необходимите съставни елементи:

- № поръчка,
- № на Разходни елементи за текущия ремонт,
- Наименованието на разходните елементи,
- Стойност по елементи и обща стойност на разходите,
- Стойността на ново вложената гумена лента е записана в отделен ред.

Сумарно се получава необходимата стойност за ремонта на аварирания ГТЛ. Съгласно прилаганата счетоводна политика в дружеството се използва материалния подход за изчисляване на разходите, пропорционално на стойността на използваните материали от ремонтните звена. Получените крайни стойности изчислени в справката, са общо 57477,04 лв, а поотделно, както следва:

- Сума разходи за ремонта по елементи /с ново действащи цени за материали и труд към деня на аварията/ - 14224,74 лв;

- Стойност на гумена лента - 43252,30 лв.- от справката;

- Стойност на нова лента - 91 м x 679 лв./м.л = 61789 лв. От стойността на нова лента, собственикът приема 30% овехтяване, поради това че влага вече употребявана лента от друг участък. Стойността се получава: $61789 \times 0,7 = 43252,30$ лв.

Според заключението, справедливата пазарната стойност за 91 м гумена лента тип B2250 ST3150 14+8 към деня на аварията 05.04.2018 г. е 39 600 лв, изчислена по метода на Възстановителната стойност.

Съобразно поставената задача, експертизата е дала заключение и за изчисляването на размера на дължимото от застрахователя обезщетение във връзка с настъпилата щета, съобразно условията на Договор № МТ-35/2018г. и конкретно според чл.7.1. от Техническата спецификация към договора. Според заключението, за дълготрайни и краткотрайни материални активи, за които застрахователната сума е определена на база „възстановителна стойност“ на активите /включително и при частични щети/, размерът на застрахователното обезщетение е равен на размера на вредата към деня на настъпване на застрахователното събитие, изчислена на база възстановителна стойност на актива, дефинирана съгласно определение на чл.203, ал.3 от КЗ и без прилагане на клауза „под застраховане“, с включени разходи за извънреден труд и доставки, както и всякакви допълнителни разходи, присъщи на дейността по възстановяване на активите, както и такива, възникнали в резултат на спазване на нормативни изисквания, наложени от регулаторен орган или други държавни органи и институции. При това положение, ВЛ е изчислило, че обезщетението за изплащане от застрахователя е общо 53 824.74 лв (39 600 лв - пазарна стойност на увредената гумено-транспортна лента към датата на събитието + 14 224.74 лв - разходи за ремонта за труд и материали).

Съдът кредитира заключението на комплексната съдебно-техническа и оценителна експертиза (СТОЕ) като компетентно и обосновано.

По отношение на отговора на въпроса относно размера на дължимото от застрахователя обезщетение, съдът взе предвид само извършените от вещото лице изчисления, без доводите относно приложимите норми от договора и закона, които касаят правни въпроси, отговор на които ще се даде с настоящото решение по спора.

Съдът намира, че заключението на СТОЕ категорично подкрепя по-рано

направения извод относно причините за процесната авария, поддържан и в ИМ, а именно, че причина за откъсването и пропадането на клапата, разкъсала гумено-транспортната лента, е било попадането в нея на голям, извънгабаритен къс земна маса с твърди включения, съчетано с натрупани кални маси, вследствие което заварките, държащи клапата и допълнителните подсигуривания чрез оребряване със синджир, не са издържали и са се скъсали. Съответно, опровергава се възражението на ответника, че пропадането на клапата се дължи на умора на материала. Опровергават се и възраженията на ответника, че служителите на ищеца не са реагирали достатъчно бързо и вследствие на това вредите са били по-големи, отколкото ако бяха реагирали своевременно и адекватно, както и че аварията е настъпила поради проявена груба небрежност от тяхна страна.

По отношение на възраженията на ответника, че не се установява дали И.Й., на длъжност „началник смяна Г“ у-к „РТНК-3“ работник № 1820 и С.А., на длъжност МОТТМ у-к „РТНК-3“ работник № 0654, са служители на дружеството, работещи на трудови договори, както и че няма доказателства, че са обучени да работят с конкретните машини и не е ясно същите притежават ли професионален опит в тази област, съдът намира същите за неоснователни и опровергани от представените от ищеца длъжностни характеристики на посочените лица. Освен това, както се посочи по-горе, по делото не се установяват виновни действия на работници и служители на ищеца, намиращи се в причинна връзка с настъпилата авария, което се сочи и в заключението на техническата експертиза, коментирано по-горе. Дори напротив, действията им са били бързи и адекватни, като своевременното спиране на авариралото съоръжение е довело до далеч по-малко вреди, които биха били настъпили, ако е имало дори 2-3 минути забавяне.

Във връзка с размера на причинените вреди и начина на определяне на дължимото от ответника застрахователно обезщетение, съдът съобрази, че съгласно т.7.1. „База за определяне на застрахователното обезщетение“ от Техническата спецификация и условия за изпълнение на поръчка с предмет „Застраховане на имущество на М.М.И.“ЕАД – Обособено позиция №1 – Застраховане на имущество на рудник *** -1“, явяващо се неразделна част от договора, *за дълготрайни и краткотрайни материални активи, за които застрахователната сума е определена на база „възстановима стойност“ на активите /включително и при частични щети/, размерът на*

застрахователното обезщетение е равен на размера на вредата към деня на настъпване на застрахователното събитие, изчислена на база възстановителна стойност на актива, дефинирана съгласно определение на чл.203, ал.3 от КЗ и без прилагане на клауза „под застраховане“, с включени разходи за извънреден труд и доставки, както и всякакви допълнителни разходи, присъщи на дейността по възстановяване на активите, както и такива, възникнали в резултат на спазване на нормативни изисквания, наложени от регулаторен орган или други държавни органи и институции.

Съгласно дефиницията в текста на чл.203, ал.3 КЗ (отм.), към който препраща договора, „За възстановителна стойност се смята цената за възстановяване на имуществото от същия вид, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка.“ Съгласно заключението за съдебно-техническата и оценителна експертиза, справедливата пазарната стойност за 91 м гумена лента тип В2250 ST3150 14+8 към деня на аварията 05.04.2018 г., изчислена по метода на възстановителната стойност, е 39 600 лв. Съгласно условията на договора, към тази сума следва да се прибавят и всички разходи за труд и доставки, както и всякакви допълнителни разходи, присъщи на дейността по възстановяване на активите.

В тази връзка, съгласно заключението на допуснатата съдебно-икономическа експертиза, изготвена от вещото лице Д.-Гюрова, според представените документи от „М.М.И.“ ЕАД, начислените разходи за труд по извършването на ремонта на скъсани 91 метра Гумено-транспортна лента тип В- 2250 ST- 3150 14/8 на ГТЛ-1311 участък“РТНК-3“ при Рудник“***“ с. *** са в общ размер на 11850,62 лв, в която сума за включени и разходите за извънреден труд на 3-ма работници общо в размер на 355,24 лв. Според заключението, съгласно представените документи от „М.М.И.“ ЕАД, разходите общо за труд и за материали, необходими за извършване на ремонта,материали на скъсани 91 метра Гумено- транспортна лента тип В- 2250 ST- 3150 14/8 на ГТЛ-1311 участък“РТНК-3“ при Рудник“***“ са в размер на 57477,04, а поотделно, както следва:

Име на разхода	Сума в лв.
ГТЛ- В-2250 ST- 3150 14/8 - 91 м.	43252,30

Смес каучукова профилна б 12 мм.-204 кг.	1224,00
Смес каучукова профилна б 6 мм. - 108 кг.	648,00
Смес каучукова пов. адхезни св-ва спойка б 2 мм. - 60 кг.	372,00
Диск карбофлекс за метал 300х3,0х25,4 - 8 бр.	28,63
Пластина за макетен нож 18 мм.7 сегм. д=0.55 мм. - 200 бр.	27,00
Найлон - 3,000 кг.	9,91
Хартия амбалажна - 2,000 кг.	2,79
Четка за лепило естест. косъм ф-40-50 мм. - 4 бр.	13,34
Тел пружинна 1,6 В-2 ГОСТ 9389 - 10,000 кг.	21,79
Газ пропан-бутан в бутилки марка Б - 20,000 кг.	26,66
труд	11850,62

Ето защо, размерът на дължимото от ответника застрахователно обезщетение за процесното застрахователно събитие ще се формира от справедливата пазарната стойност за 91 м гумена лента тип B2250 ST3150 14+8 към деня на аварията 05.04.2018 г., изчислена по метода на Възстановителната стойност от 39 600 лв, към която ще се добавят разходите за труд от общо 11850,62 лв, както и разходите за материали (с изключение на посочена стойност на 91 м лента) от общо 2374,12 лв, посочени в таблицата по пера поотделно. Така, размерът на дължимото от ответника застрахователно обезщетение по договора за процесното застрахователно събитие е общо 53824,74 лв, до какъвто извод е стигнало и вещото лице по комплексната съдебно-техническа и оценителна експертиза. До този размер се явява и основателен предявения главен иск по чл. чл. 405, ал.1 КЗ за присъждане на застрахователно обезщетение по имуществена застраховка, сключена с ответника на основания Договор №МТ-35/24.01.2018г. За разликата над тази сума, до пълния предявен размер на главницата по този иск от 57477,04 лв, искът ще се отхвърли като неоснователен и недоказан. Върху уважения размер на иска ще се присъди и законната лихва за забава от датата подаване на ИМ в съда – 05.04.2021г. до окончателното изплащане.

По отношение на акцесорния иск по чл.409 КЗ, вр. 86, ал.1 ЗЗД за присъждане на обезщетение за забава върху претендираното обезщетение, съдът намира следното:

Съгласно чл.409 КЗ, Застрахователят дължи законната лихва за забава

върху дължимото застрахователно обезщетение след изтичане срока по чл. 405, освен в случаите на чл. 380, ал. 3. Според чл.405, ал.1, изр.1 КЗ, „При настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок.“ Съгласно чл.27, ал.9 от сключения между страните договор, регистрирането на застрахователното събитие следва да стане най-късно в срок до 3 работни дни от датата на предаване на всички необходими документи от възложителя, съгласно техническото предложение – приложение №2. Според ал.10 от същия член, срокът за определяне на обезщетението по регистрирано застрахователно събитие е 1 календарен ден, а съгласно ал.11, срокът за изплащане на обезщетението също е 1 календарен ден. Посочените срокове се съдържат и в техническото предложение на застрахователя за изпълнение на поръчката, съставляващо неразделна част от договора.

По делото няма спор, а и се установява от представените от ищеца доказателства, че във връзка с процесното застрахователно събитие от 05.04.2018г., ищцовото дружество е подало до ответника уведомление по щета с дата 10.04.2018г. и изх. №ФС-17-314/11.04.2018г., в която е посочено настъпило събитие: Скъсана (сцепена) 91 метра гумено-транспортна лента В-2250 ST-3150 14/8 на ГТЛ №1311. По подаденото уведомление е образувана при ответника щета №0110-600-0006-2018г. Установява се също, че с писмо от изх.№ФС-17657/10.08.2018г., ищцовото дружество е изпратило до застрахователя документи относно щета №0110-600-0006-2018г., като е посочен окончателен размер на претенцията от 57477,04 лв, както следва: Справка за вложени стоково-материални ценности и труд по стопански начин за възстановяване на аварията, извлечение по баланса на Рудник 1 за цената на придобиване на ГТЛ 1311, амортизационен план за цялата 2018г., протокол от 16.04.2018г. за разследване на аварията, акт за авария №179/11.04.2018г., както и банкова сметка, по която да бъде преведена сумата. По делото обаче няма доказателства кога точно е постъпило въпросното писмо с документи при застрахователя. Според данните от доклада на аварийния комисар, ангажиран от застрахователя, дружеството „Би Ел Ей“ООД е било ангажирано за това на 14.08.2018г., като при възлагане на задачата, застрахователят е предоставил на дружеството комплект от документи, вкл. протокол и акта за авария, счетоводни справки относно застрахователна сума на увредения актив и уведомление за щета.

Следователно, 14.08.2018г. е най-ранната дата, на която може да се приеме за установено, че застрахователят е получил изпратените му от ищцовото дружество документи с писмо от изх.№ФС-17657/10.08.2018г. Ето защо, срокът за определяне на застрахователното обезщетение съгласно договора е бил 1 ден, т.е. до 15.08.2018г. Логично, за начало на 1-дневния срок за плащане следва да се приеме края на срока за определяне на обезщетението, т.е. срокът за плащане е бил до 16.08.2018г. В случая, по образуваната щетата, обезщетение не е определено изобщо, тъй като с писмо от 28.08.2018г., получено при ищцовото дружество на 30.08.2018г., застрахователят го е уведомил, че отказва изобщо да изплати застрахователно обезщетение по заведената щета №0110-600-0006-2018г. Следователно, на основание чл.409, вр. чл.405, ал.1 КЗ, застрахователят дължи законна лихва върху дължимото застрахователно обезщетение от 53824,74 лв, считано от датата на забавата – 17.08.2018г., до 04.04.2021г. вкл., което съдът служебно изчисли в размер на 14383,16 лева. За разликата над тази сума до пълния предявен размер от 15470,91 лв и за периода 11.08.2018г. – 16.08.2018г. вкл., искът ще се отхвърли като неоснователен и недоказан.

По разноските:

С оглед изхода на делото, на основание чл.78, ал.1 ГПК, в полза на ищеца ще се присъдят разноските съразмерно с уважената част от иска, като при установени извършени такива от 2917,92 лв за държавна такса, 1300 лв за експретиза и 300 лв юрисконсултско възнаграждение, ответникът ще бъде осъден да му заплати 2728,26 лв разноски за държавна такса, 1215,50 лв разноски за експертизи и 280,50 лв юрисконсултско възнаграждение. На основание чл.78, ал.3 ГПК, в полза на ответника ще се присъдят разноски по делото съразмерно с отхвърлената част от исковете. При извършени такива от 2718 лв за адв. хонорар и общо 1350 лв за експертизи и свидетели, ищецът ще бъде осъден да му заплати по съразмерност 176,67 лв разноски за адвокатски хонорар и 87,50 лв разноски за експертизи и свидетел.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА "ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "****

""АД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: област София (столица), община Столична, гр. /адрес/ да заплати на „М.М.И.“ ЕАД, град Р., с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: област /адрес/, застрахователно обезщетение от 53824,74 лв по щета № 0110-600-0006-2018, на основание договор МТ-35 от 24.01.2018г., с предмет „ Застраховане на имуществото на „М.М.И.“ЕАД чрез сключване на имуществена застраховка“ - реф. №111/2017г.- ЗОП, обособена позиция №1- Застраховане на имуществото на клон ****“ и застрахователна полица №0110-600-2018-00015/24.01.2018г., валидна за периода 24.01.2018г. – 23.01.2019г., ведно със обезщетение за забава върху дължимото застрахователно обезщетение от 53824,74 лв, считано от датата на забавата – 17.08.2018г., до 04.04.2021г. вкл., в размер на 14383,16 лева, ведно със законната лихва за забава върху главницата, считано от 05.04.2021г. до окончателното изплащане, както и разноските по делото от 2728,26 лв за държавна такса, 1215,50 лв за експертизи и 280,50 лв юрисконсултско възнаграждение, **КАТО ОТХВЪРЛЯ ИСКА** на М.М.И.“ ЕАД срещу "ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "**** "АД за присъждане на застрахователно обезщетение по щета № 0110-600-0006-2018, *за разликата над уважения размер от 53824,74 лв, до пълния предявен размер от 57477,04 лв,* **КАКТО И ИСКА** на М.М.И.“ЕАД срещу "ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "**** "АД за присъждане на обезщетение за забава върху дължимото застрахователно обезщетение, *за разликата над уважения размер от 14383,16 лв, до пълния предявен размер от 15470,91 лв и за периода 11.08.2018г. – 16.08.2018г.,* **КАТО НЕОСНОВАТЕЛНИ И НЕДОКАЗАНИ.**

ОСЪЖДА М.М.И.“ ЕАД, град Р., с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: област Стара Загора, община Р., град Р., ул. „Георги Д.“ №13 да заплати на "ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "**** "" АД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: област София (столица), община Столична, гр. /адрес/ разноските по делото от 176,67 лв за адвокатски хонорар и 87,50 лв за експертизи и свидетел.

Решението подлежи на обжалване пред Пловдивския апелативен съд в 2-седмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Стара Загора: _____